

EYT Zulmünü Doğuran Nedenler ve Yanlıklar

Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) konusunda mağdur olanları anlamayan ve bir nevi bencil bir talep gibi niteleyerek, aleyhte tavır sergileyen kişilerden birisi de Yeni Şafak yazarı Sayın Ahmet Ünlü'dür.

İktidar yanlısı olarak bilinen bir gazetenin yazarı olduğu için, EYT konusuna hep soğuk davranan iktidar partisinin de görüşlerini yansıtıyor gibi algılanıyor. Kesinlik için değil, algı ve etki açısından ifade ediyorum.

Malumunuz, 23 Temmuz'la başlayan bu hafta TBMM'nin tatile girmeden önce görüşeceği bir torba kanunu var gündemde. Belki vicdanları harekete geçirir ve mazlumların duası karşılık bulur umuduyla çabalıyoruz.

Olumlu kamuoyu oluşturmak için, sayın yazarın 3 Haziran 2018 tarihli yazısındaki görüşlerine karşı, neden EYT zulmü var diye kendisine e-posta metni yazarken, aslında ayrı bir yazı konusu olduğunu fark ederek, buraya yazmayı ve daha geniş kitlelere ulaşmayı istedim.

EYT konusunda ayrıntılı bilgisi olmayan ve işsiz EYT'lerin durumu hakkında empati yapamayan kişilerin EYT taleplerini haksızca, erken emeklilik şeklinde nitelemeleri ve uyanıkça, bencilce bir talep gibi yargılamaları söz konusudur.

İşin doğrusunu bilen ancak, yöneticilere şirinlik yapmak için "*efendim bütçeye şöyle yük getirir, bizi böyle zorlar*" benzeri ifadelerle siyasileri korkutup yönlendiren, kraldan daha kralcı bürokratlarımızı ise, Allah bildiği gibi yapsın. Zulme çanak ve kılıf buldukları için, Allah onları sebep olduklarıyla imtihan ederse hiç şaşırmasınlar.

KEY ödemeleri, engelli ve yaşlı destekleri, komşu ülke sığınmacıları, uzak ülke mağdurları gibi, zulüm ve mağduriyet söz konusu olduğu zaman yapılmayan bütçe hesapları, nedense EYT söz konusu olduğunda yapılıyor ise burada iyi niyet söz konusu olamaz.

Emeklilikte yaş haddi uygulaması daha önce söz konusu değildi. Kadınlarda 20 yıl, erkeklerde 25 yıl çalışarak prim ödeyenler emekli olabiliyordu. Türkiye’de ortalama yaşam süreleri düşük olduğu için, ilk başlarda anormal bir durum da yaşanmıyordu.

1940’lı yıllarda erkeklerin ortalama yaşam süresi 40, kadınların 36 idi. Zaman geçtikçe bu süreler uzadı. 80’li yıllarda ise 60 yaş bandında ulaştı. Yaşayan emeklilerin sayısının çoğalması SSK başta olmak üzere Bağ-Kur ve Emekli Sandığı bütçelerini zorlamaya başladı. (bakınız: 80 yılda ömrümüz iki katına çıktı)

Sisteme öldürücü darbeyi vuran gelişme ise, 90’lı yıllardaki siyasilerin prim ödemesi eksik kalan kişilere göstermelik bir para yatırmaları karşılığında, kıyak süper emeklilik imkanı vererek, zaten çökmek üzere olan yapıya bir sürü genç emeklinin (kadınlarda 38, erkeklerde 43 yaştan itibaren) katılması oldu.

Sosyal güvenlik kurumlarının kaynaklarını kötü yöneten, gelir sağlamak yerine israf ve yolsuzluk dolu icraatlar yapan beceriksiz bürokratlarda üstüne tüy dikti.

1999 yılında çıkarılan kanunla yapılan yaş düzenlemesi, panikle alınan gecikmiş bir karardır. Aslında, her 5-10 yılda bir ortalama yaşam ömrünün uzamasına uygun olarak, küçük yaş ayarlarının yapılması gerekiyordu. Böylece, kişiler işe başladığında kesin olarak emekli olacağı yaşlarını ve zamanlarını bilebilirdi.

Kanun çıkarıldığı sırada zaten çalışan kişilerin, geriye dönük olarak yaşlarının yükseltilmesi zulme yataklık yapmıştır. Çünkü maç ortasında kural değişimi söz konusudur.

2008 yılında çıkarılan ve Aylık Bağlama Oranlarını dramatik şekilde düşüren kanun da yapılan zulmü katmerlemiştir. EYT’liler primlerini eksiksiz ödediği ve fazlasını da ödemeye devam ettiği halde, hem beklemeye hem de daha az emekli maaşı almaya mahkum edilmiştir.

EYT mağduru Devlet Memurları açısından, yaş bekleme dışında ağır bir mağduriyet yoktur.

İşçi ve esnaf olanlar ise, kelimenin tam anlamıyla köle gibi çocukluklarından itibaren çalışarak bekledikleri emeklilik hakları gasp edildiği için, anormal şekilde yıpranmış ve hayattan bezmiş şekilde yaşlarını beklemektedir.

İnsanlar bundan 20-30 yıl evvel, 12-13 yaşından itibaren çalışmaya başlıyordu. Şimdiki gençlerin okuldu, askerlikte derken, işe başlaması neredeyse 25 yaş civarında oluyor. EYT’lileri yargılarken bugünkü şartları değil, onların çocukluk ve gençliklerini harcadıkları yılları dikkate almak gerekir. Ortalama 30 yıldır çalışıp primlerini tamamen ödedikleri halde, umutla bekledikleri emekliliklerinin gasp edilmesi zulüm değilse nedir?

İşsiz kalan SSK’lı, Bağ-Kur’lu EYT’liler ise, gerçekten acınacak hale gelmiştir.

Çocuklarının düşün ve askerlik gibi önemli işlerini destekleyemeyen, eğitimlerine katkı veremeyen, evlerine ekmek götürmekten aciz bırakılan EYT’liler vardır.

Emekli etmek için EYT’lileri genç gören Devlet kurumları, yeni personel alımında hep 30 veya 35 gibi yaş haddi koymaktadır. Özel sektör ise, yaşlı işçileri mecbur olmadıkça almamaktadır. Kendi vatandaşları olan bu insanların, emeklilik yaşlarını bekleyene kadar iş ve aşlarını garanti altına alamayan devlet otoritesi, açıkça zulüm yapmaktadır.

Çalışamayan EYT'ler için sağlık hizmeti dahi verilmez. Ancak hiç bir geliri ve evi, arabası gibi mal varlığının olmadığını ispat ederse, 60 TL gibi cüz'i prim ödemesi yaparak sağlık hizmeti alabilir. Sağlığında ve işi varken ailesine ev veya araba alabilmiş olan EYT'liler, o kadar düşük prim ödemeyeyle kurtaramıyor tabii.

Tekrar etmek gerekirse,

EYT'lilerin gasp edilen emeklilik hakkının iadesi erken veya süper emeklilik değildir!
Yaş ortalamasının uzamasıyla, yaş haddi düzenlemesi gereklidir ancak, her düzenleme yapıldığı tarihten sonrasını kapsamalıdır.
İnanmadığımız bütçe hesapları mutlaka dikkate alınarak, bu zulme devam edilecekse, hem kamuda hem de özel sektörde acilen işe alımlarda yaş haddi uygulaması kaldırılmalı ve yaşlı işsizlerin istihdamı için özel teşvikler çıkarılmalıdır.
Zulümle abad olunmaz. Mazlumların sesi duyulmalı ve çare üretilmelidir.

Allah yöneticilerimizin ve onları etkileyenlerin kalplerine adalet, merhamet ve empati duygularını daha güçlü şekilde ilham eylesin.

Amin...

Kaynaklar:

- Görsel kaynağı: <https://pxhere.com/tr/photo/1046462>

- <https://www.yenisafak.com/yazarlar/ahmetunlu/emeklilikte-yasa-takilanlarin-sorunu-nasil-cozulecek-2045913>

- <http://www.radikal.com.tr/turkiye/80-yilda-omrumuz-iki-katina-cikti-1009181/>